

A Idade Moderna (1492-1789)

Contexto europeo do século XV

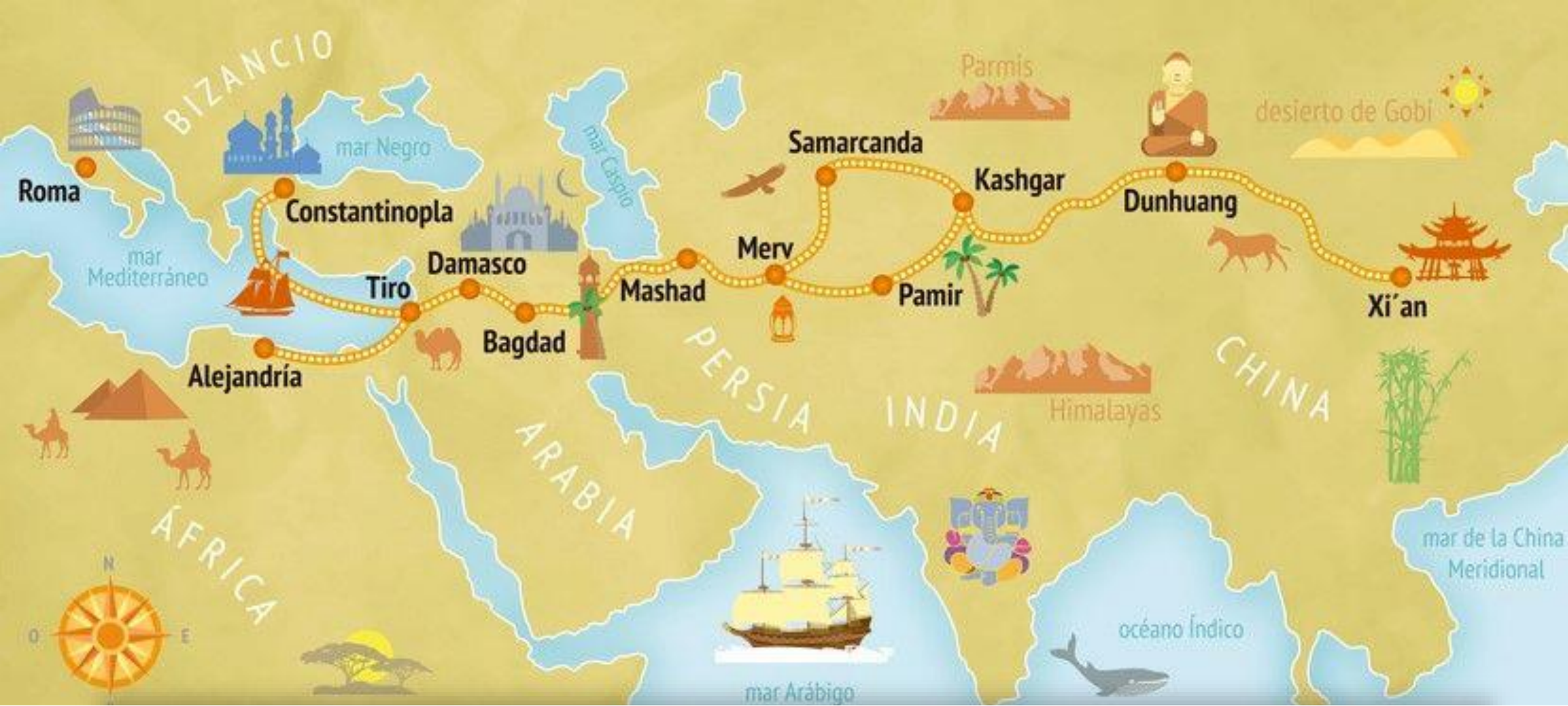

Poboación: crecemento feble, a pesar de haber moita natalidade, tamén había moita mortalidade. A poboación estaba dividida en estamentos (privilexiados: a nobreza e o clero, e non privilexiados: xente do común como campesinos ou a burguesía).

Economía: estaba baseada na agricultura e na gandaría, pero tamén no comercio gremial e en menor medida no comercio con Oriente.

A ruta da seda

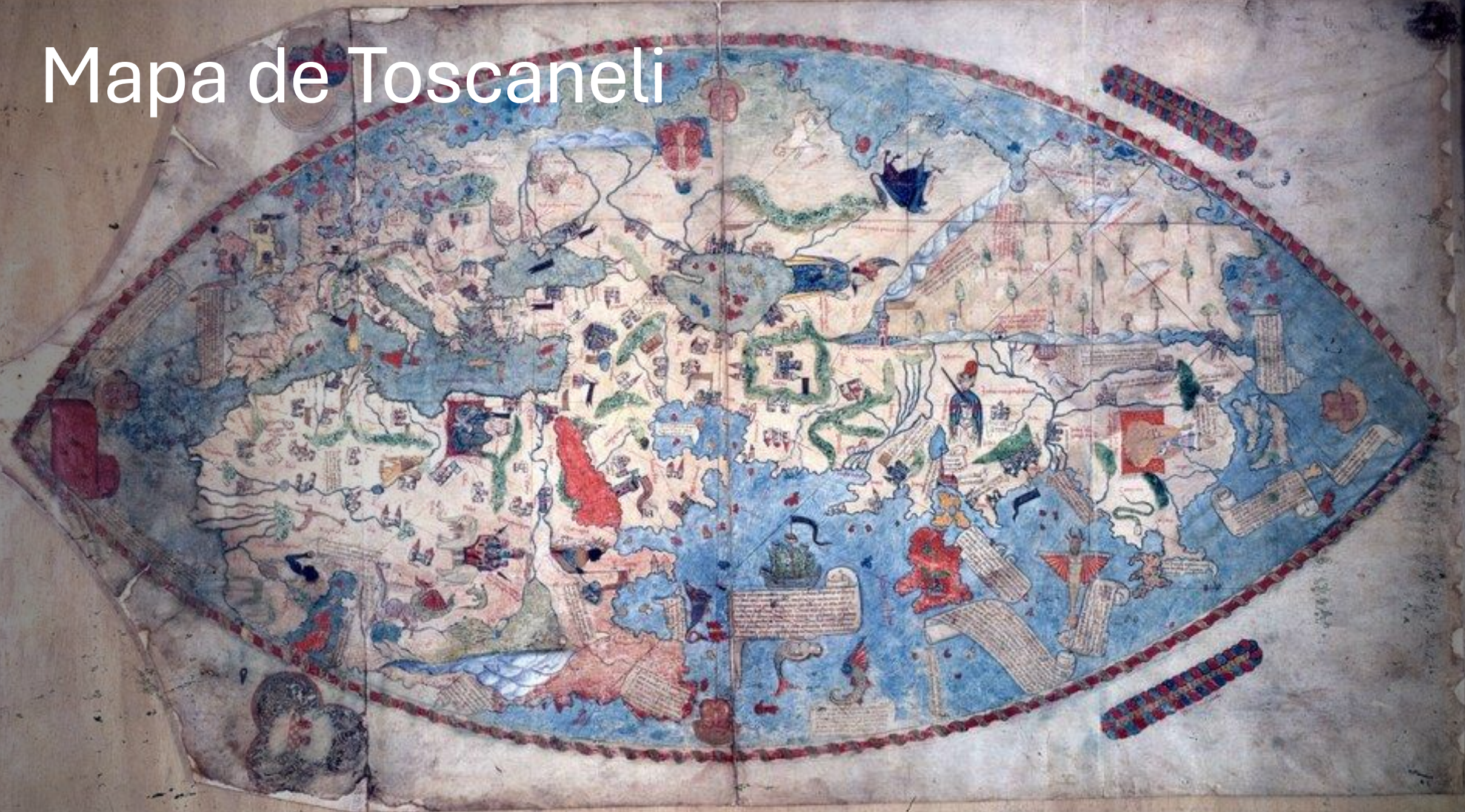
Por que se iniciou a exploración de novos territorios?

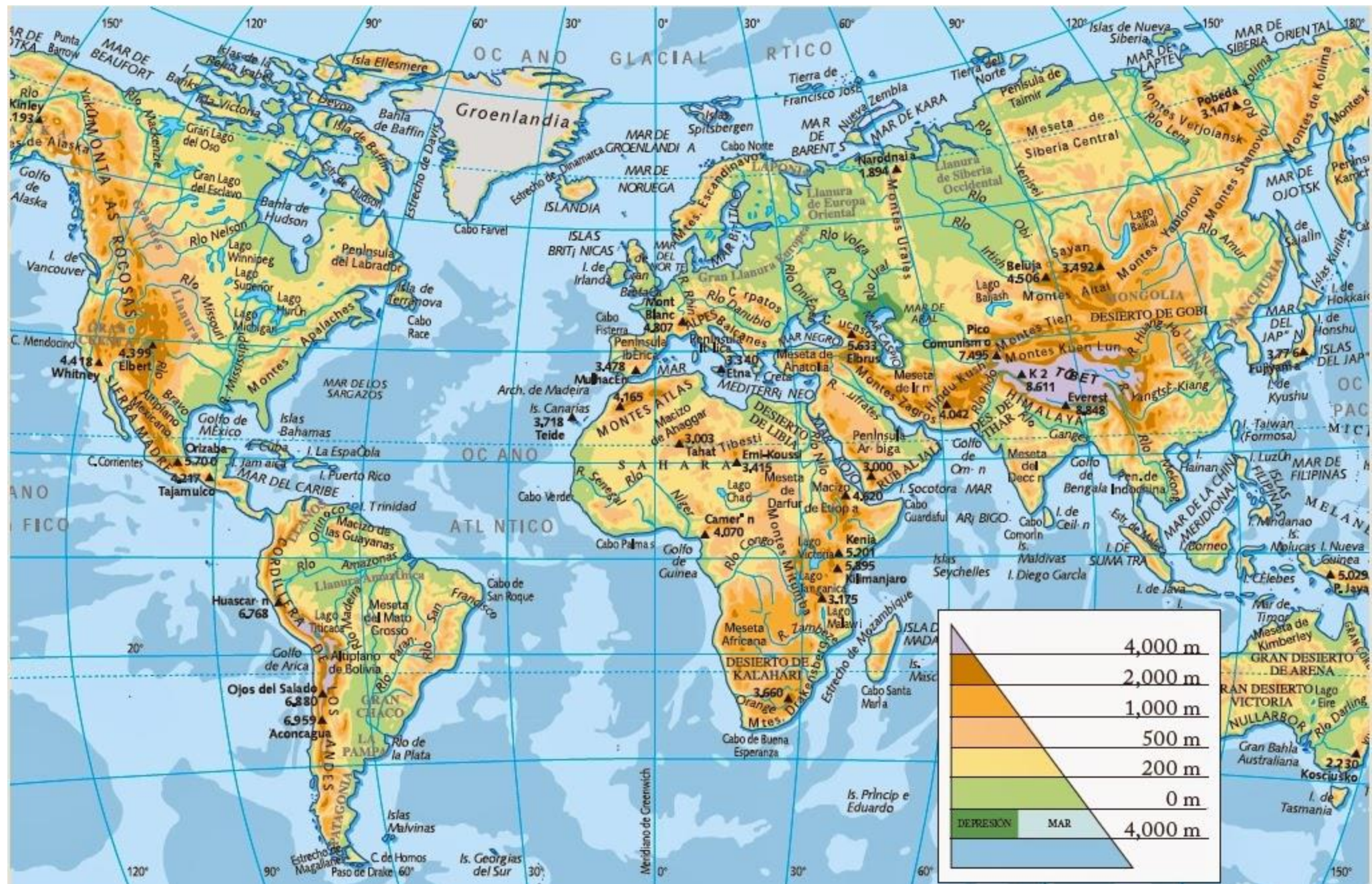
- Avances técnicos (barcos, instrumentos de navegación e cartografía).
- O bloqueio da Ruta da seda. En 1453 a capital do Imperio bizantino, Constantinopla, é conquistada polo imperio turco.
- O interese por explorar, grazas a Marco Polo faise moi atractivo explorar e descubrir cousas novas.

INSTRUMENTOS DE NAVEGACIÓN

Mapa de Toscaneli

Charta Rogeriana **WELTKARTE DES IDRISI** vom Jahr 1154 n. Ch.

Expediciones portuguesas

Expediciones portuguesas

Bartolomé Dias alcanzó el extremo de África, al que bautizó como el Cabo de las Tormentas (1487); Vasco da Gama, el 18 de mayo de 1498 completó la travesía a la India al llegar a la ciudad de Calicut; y, Pedro Álvares Cabral, que tomó una ruta más larga que sus antecesores, convirtiéndose en el primer europeo que recorrió la costa de Brasil en abril de 1500. Desde ahí viajó hacia el este rumbo a la India, donde permaneció hasta 1501.

Cabo de San Roque

AMÉRICA DEL SUR

Océano Atlántico

Lisboa

Ceuta

Cabo Bojador

Cabo Blanco

Cabo Verde

Sierra Leona

Elmina

AFRICA

Río Congo

Río Niger

Malindi

Mombasa

Cabo Lobo

Sofala

Cabo Cross

Cabo Volta

Cabo Buena Esperanza

Océano Índico

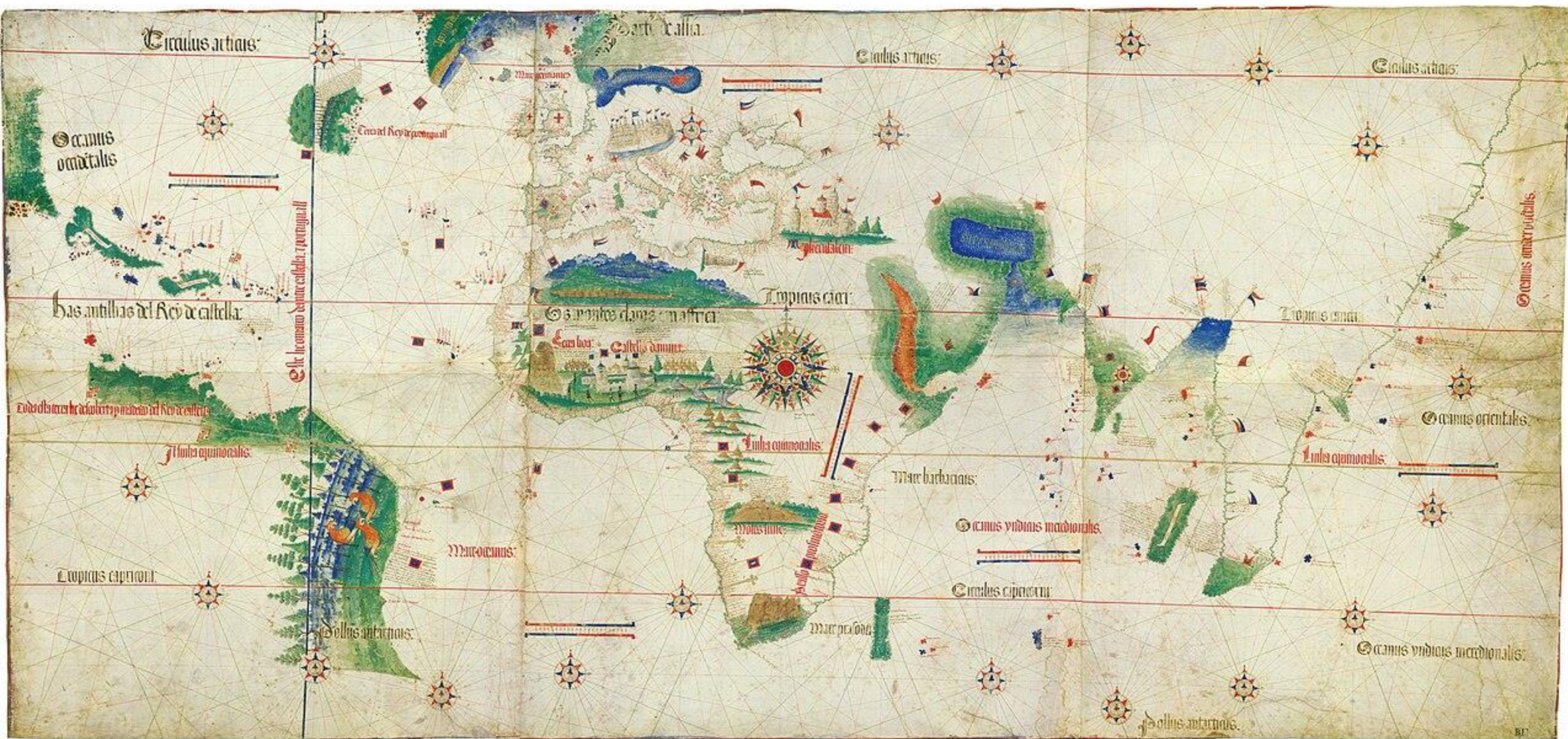
ASIA

Goa

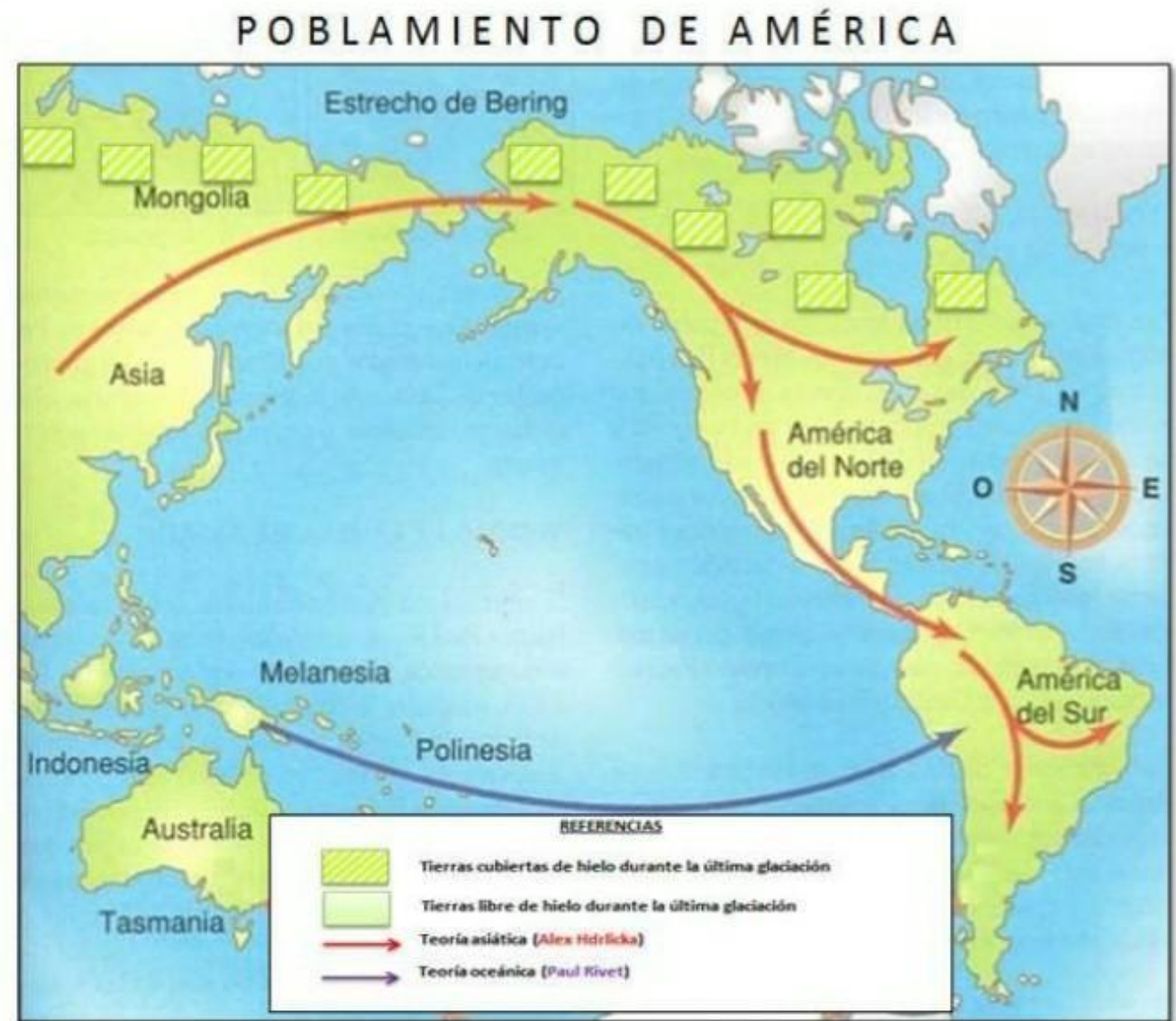
Calicut

- Bartolomé Dias
- Vasco da Gama
- Álvares Cabral

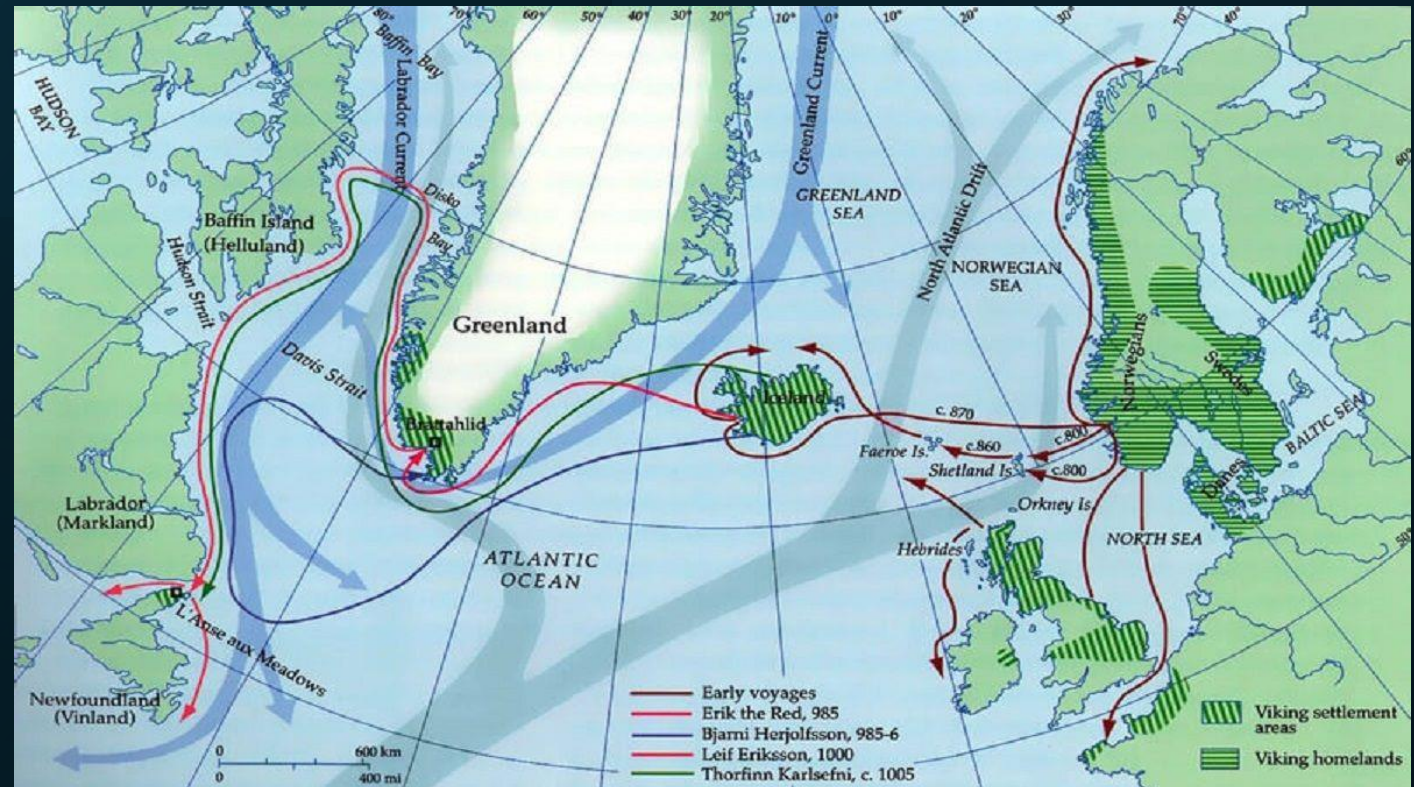

Os anteriores
“descubridores”

Os anteriores “descubridores”

**A xente na Idade Media
era terraplanista?**

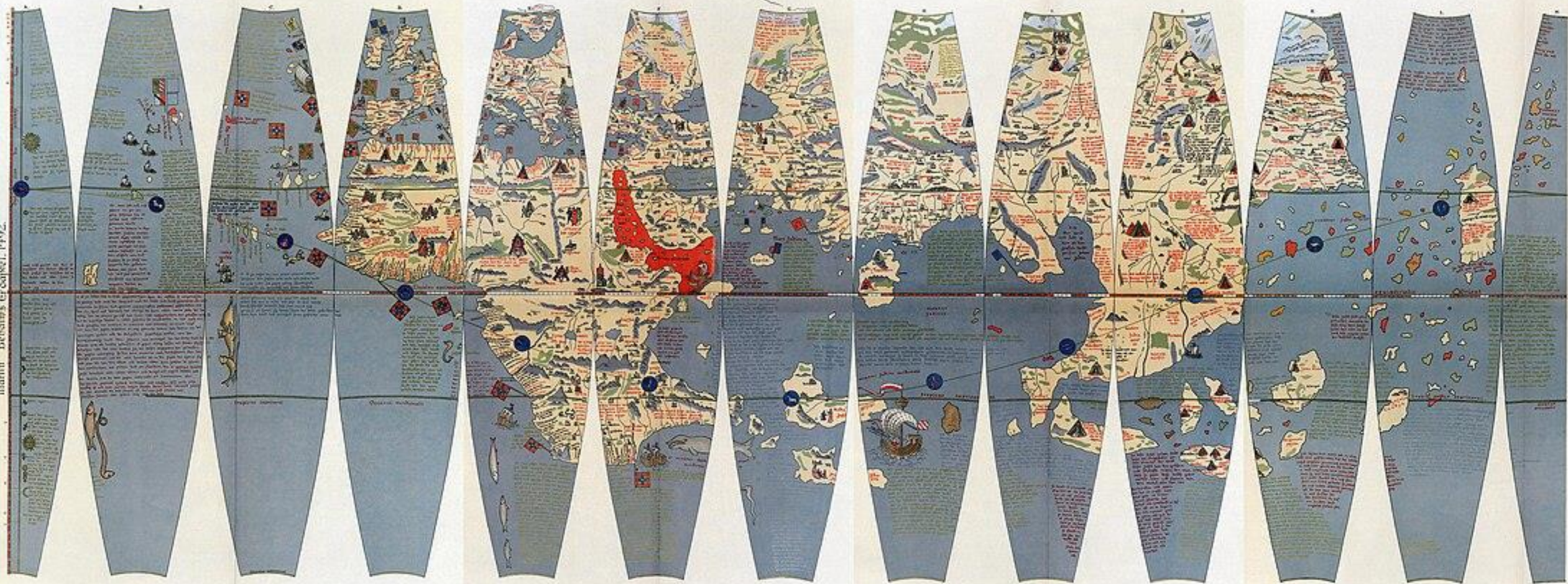

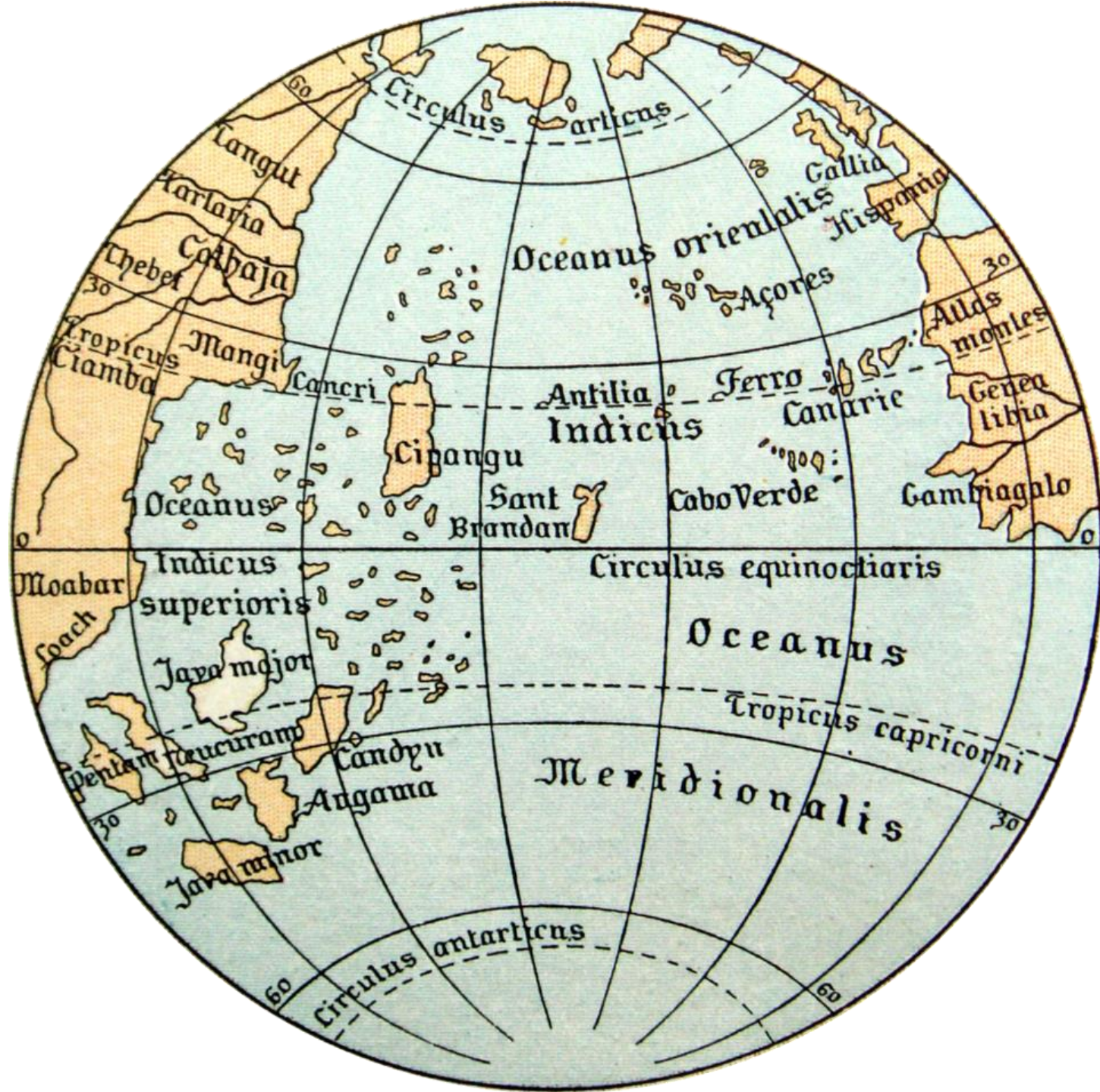

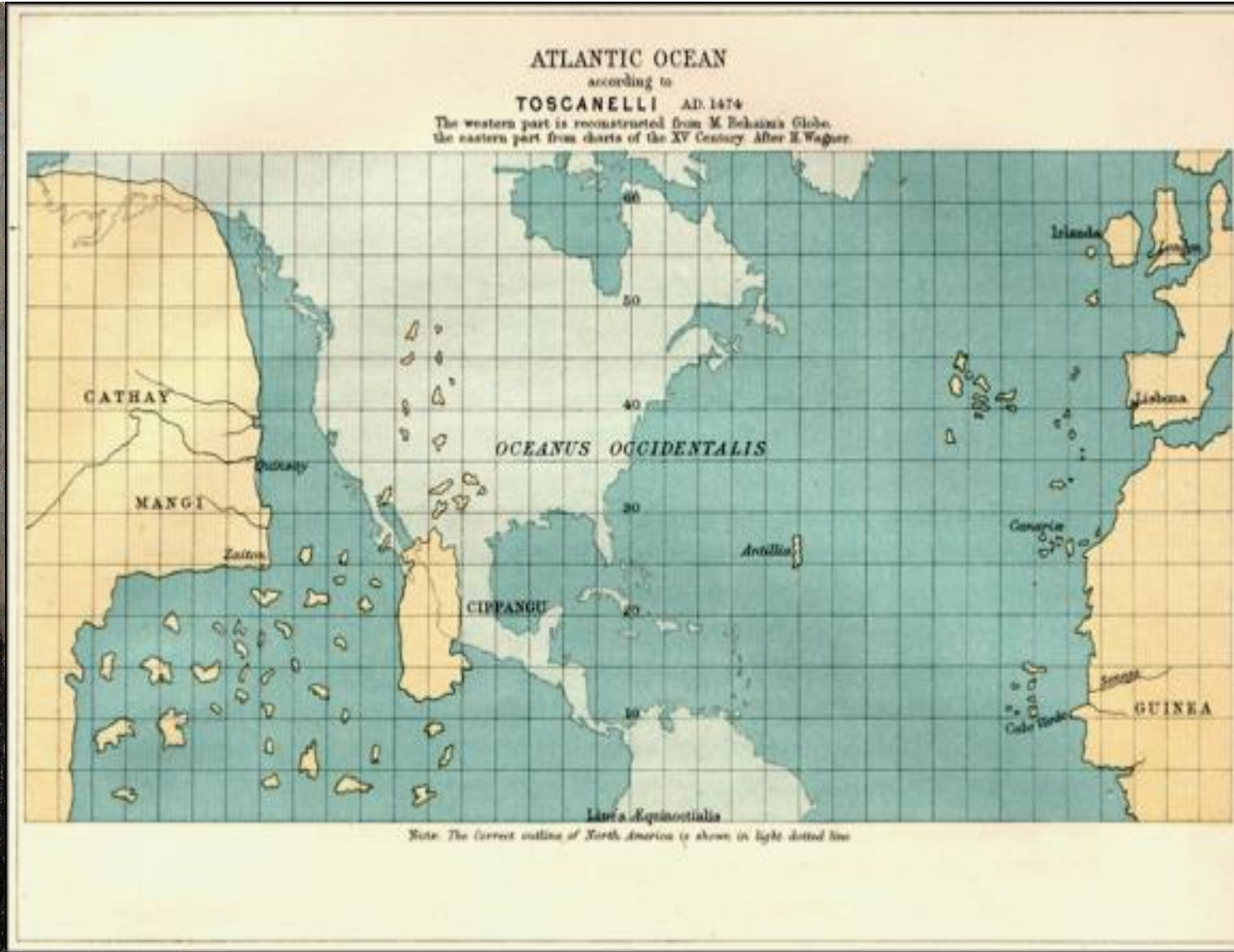
Globo terráqueo de Georg Glockendon

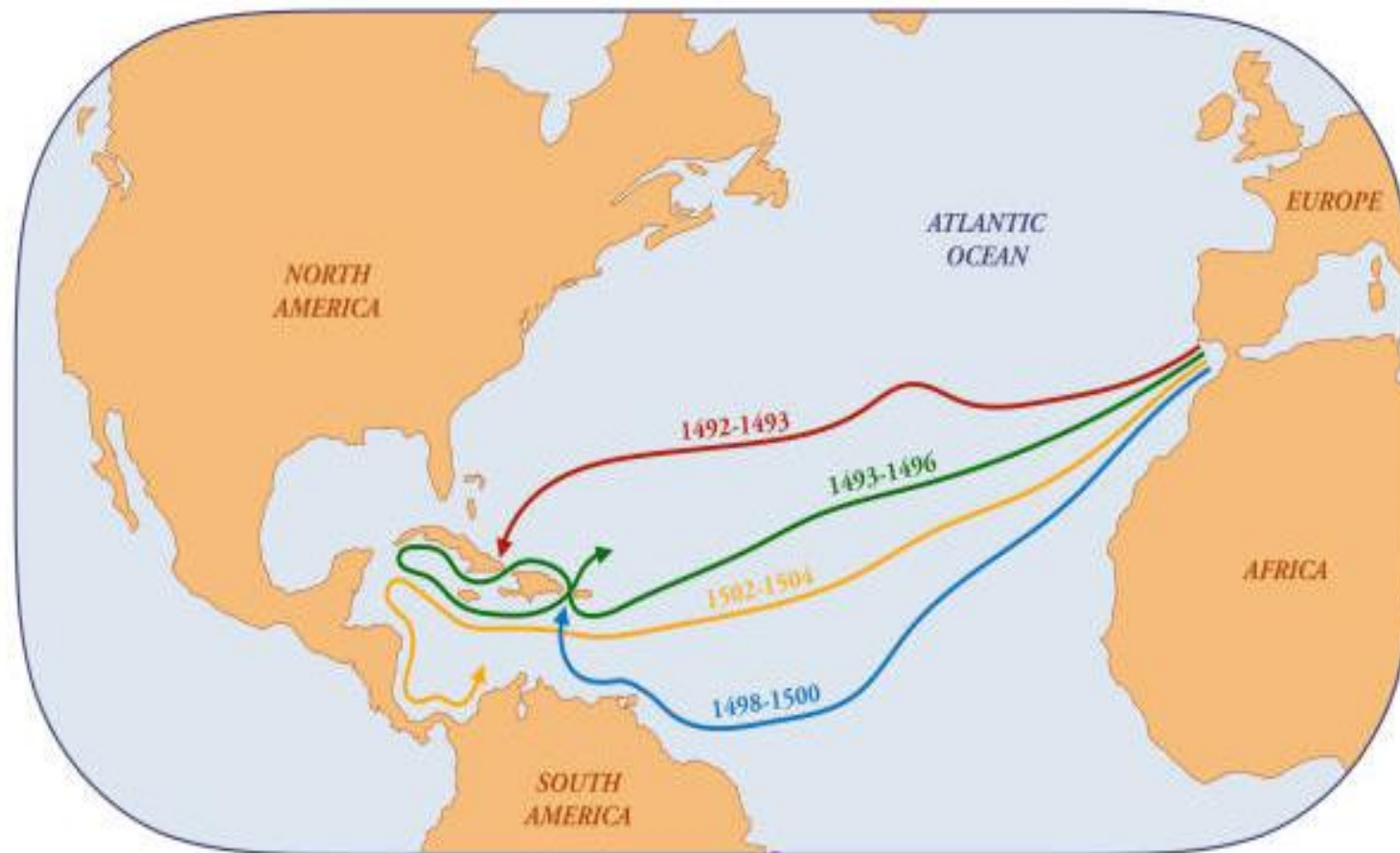

Scale 1:1000000
Nautical Miles 1000
Statute Miles 1600
Kilometers 1600

Cristovo Colón e Cipango

As catro viaxes de Colón

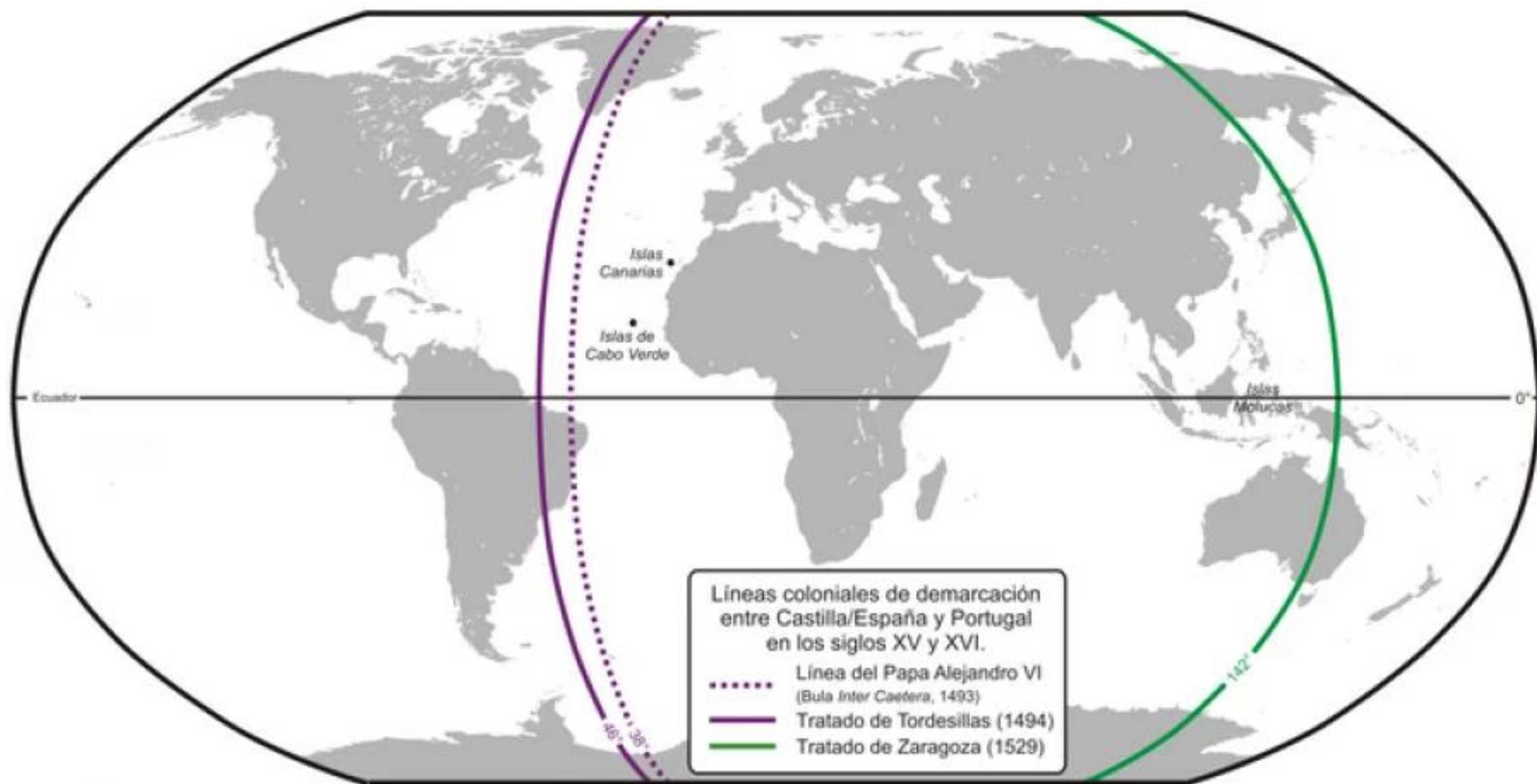
Expedición de Magallanes-Elcano

10/08/1519

Primera circunnavegación mundial

08/09/1522

ALIMENTOS IMPORTADOS DE AMÉRICA A EUROPA

Maíz
 Frijoles
 Patata
 Cacao-chocolate
 Cacahuete
 Tomate
 Calabaza
 Piña
 Aguacate
 Maguey-pita
 Yuca-mandioca
 Batata
 Pavo

Tomates y planta

Patatas y planta

Cacao y árbol

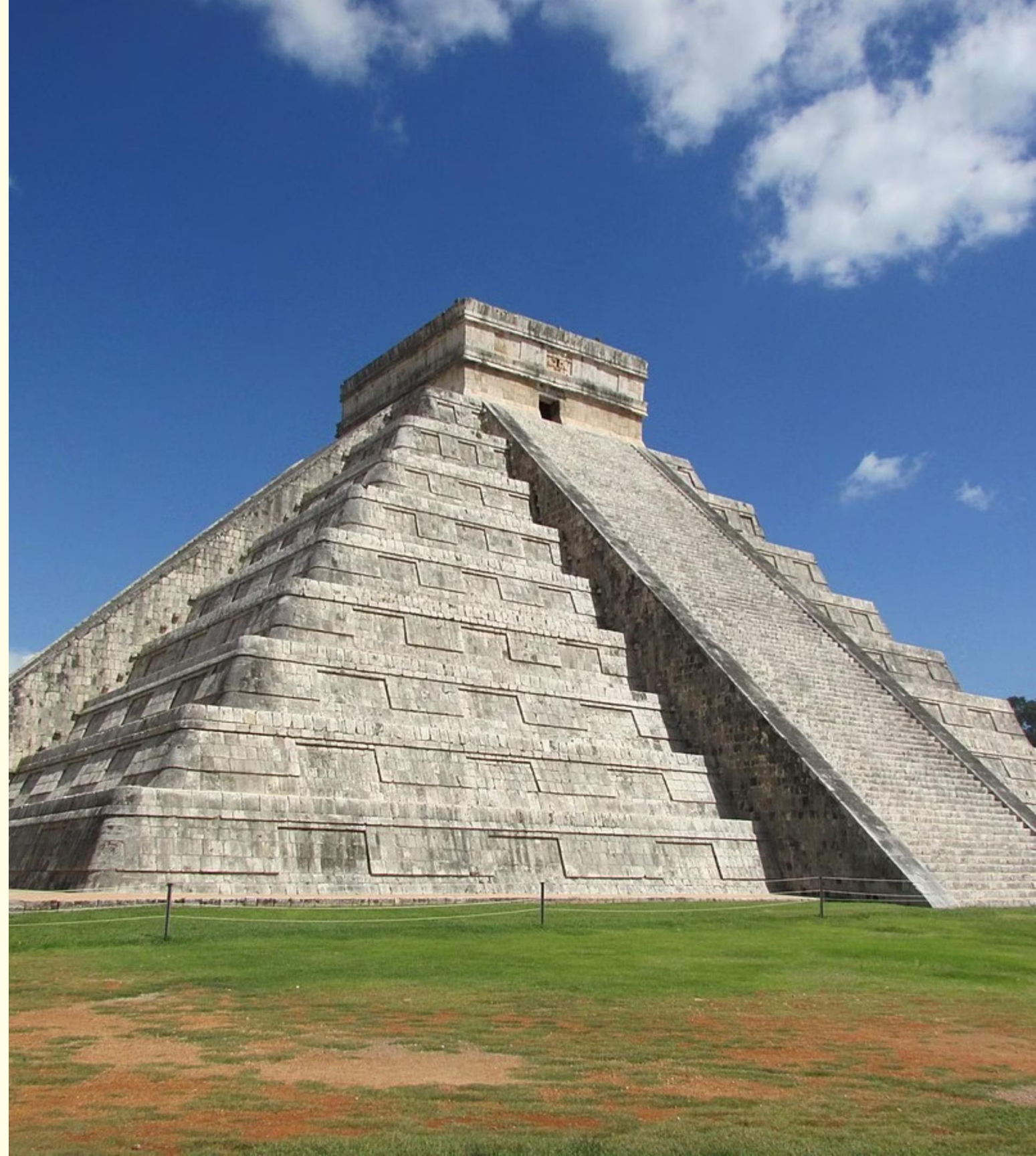
Pimientos y planta

Maíz y cultivo

Os pobos precolombinos:

Unha viaxe pola historia das grandes civilizacións que
floreceon en América antes da chegada dos europeos

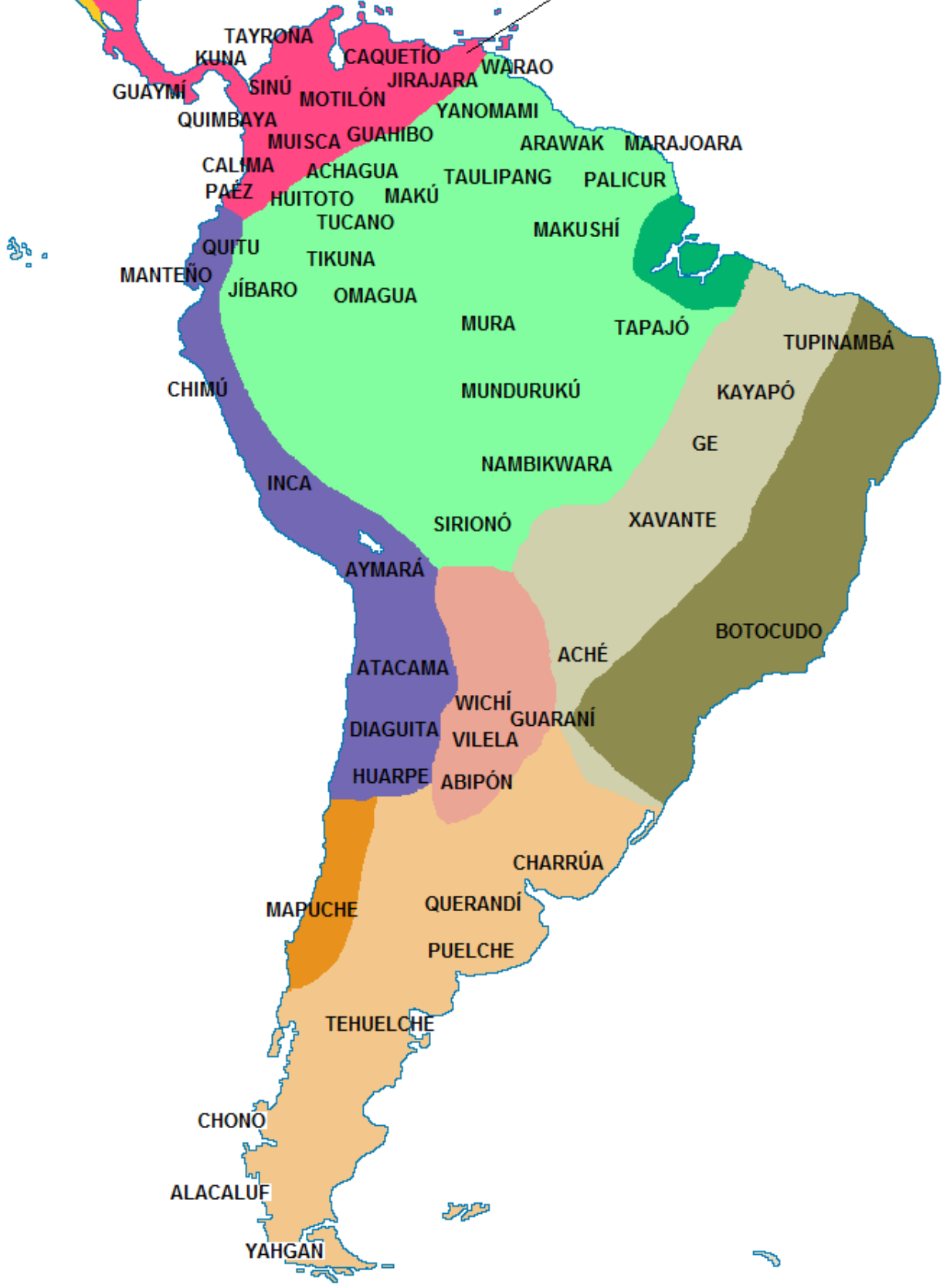
Introducción aos pobos precolombinos

Os pobos precolombinos foron comunidades que habitaron o continente americano durante milenios antes da chegada dos europeos en 1492.

A diversidade cultural e territorial destas civilizacións era inmensa, desde os grandes imperios como os aztecas, maias e incas, ata pobos máis pequenos pero igualmente fascinantes que habitaban desde o sur dos actuais Estados Unidos ata a Terra do Fogo. Cada grupo desenvolveu a súa propia identidade, lingua, sistema de crenzas e estrutura social adaptada ao seu ambiente.

OCÉANO ÁRTICO
ARCTIC OCEAN

Olmecas

Características sociais e políticas

As sociedades precolombinas desenvolveron estruturas sociais e políticas altamente estratificadas e organizadas que reflectían unha complexidade comparable á das grandes civilizacións do Vello Mundo.

Xerarquía social

As sociedades estaban moi xerarquizadas con elites gobernantes no cumio, seguidas de sacerdotes e nobres que controlaban o poder relixioso e político. Os artesáns especializados ocupaban unha posición intermedia, mentres que os agricultores e traballadores formaban a base da pirámide social.

Relixión

Eran politeistas, contaban con grandes templos xeralmente en forma de pirámide.

Economía

Os pobos precolombinos baseaban a súa riqueza na agricultura, artesanía (ourivaría e cerámica) e no comercio.

1

Os maias

Organizáronse en cidades-estado independentes como Tikal, Palenque e Copán. Cada cidade tiña o seu propio gobernante e competían entre si por recursos e prestixio, aínda que compartían unha cultura común.

2

Os aztecas

Crearon un imperio centralizado desde Tenochtitlán, cun sistema de tributos que controlaba decenas de pobos suxeitos. O tlatoani era o emperador supremo que gobernaba cun consello de nobres e sacerdotes.

3

Os incas

Desenvolveron o Tahuantinsuyo, un sistema administrativo altamente avanzado que dividía o imperio en catro rexións. Utilizaban os quipus para levar rexistros e tiñan unha rede de camiños que conectaba todo o territorio.

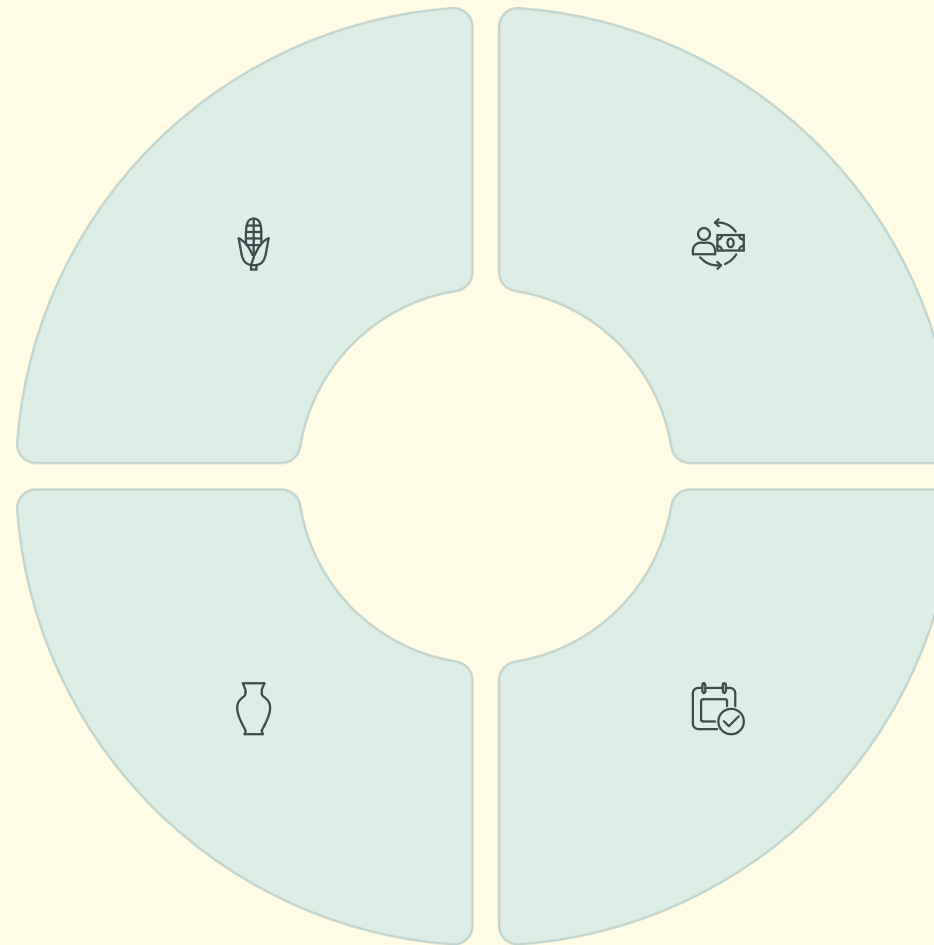
A vida nos pobos precolombinos: economía e cultura

Agricultura avanzada

Os pobos precolombinos desenvolveron técnicas agrícolas innovadoras como as chinampas aztecas (xardíns flotantes) e os bancais incas. Cultivaban millo, pataca, tomate, cacao, quinoa e algodón, produtos que transformarían máis tarde a alimentación mundial.

Arte e relixión

A expresión artística abarcaba cerámica, escultura, murais e orfebrería. A relixión era politeísta e profundamente entrelazada coa vida cotiá, os ciclos agrícolas e os fenómenos astronómicos.

Comercio extenso

Estableceron redes comerciais a longa distancia que conectaban rexións moi distantes. Os mercadores maias (pochtecas) viaxaban centos de quilómetros intercambiando produtos como cacao, plumas de quetzal, obsidiana e sal.

Escritura e calendarios

Varias civilizacións desenvolveron sistemas de escritura complexos. Os maias crearon un sistema hieroglífico completo, mentres os aztecas utilizaban pictogramas. Os seus calendarios astronómicos eran extremadamente precisos.

A riqueza cultural destas sociedades maniféstase na súa capacidade para crear sistemas complexos de coñecemento que integraban ciencia, arte, relixión e organización social. A súa herdanza permanece viva nas comunidades indíxenas contemporáneas e na cultura latinoamericana.

Monumentos e arquitectura emblemática

Pirámide de Kukulcán

Situada en Chichén Itzá (México), esta pirámide maia é un prodixio de enxeñaría astronómica. Durante os equinoccios, a luz do sol crea a ilusión dunha serpe descendendo pola escalinata, representando ao deus Kukulcán.

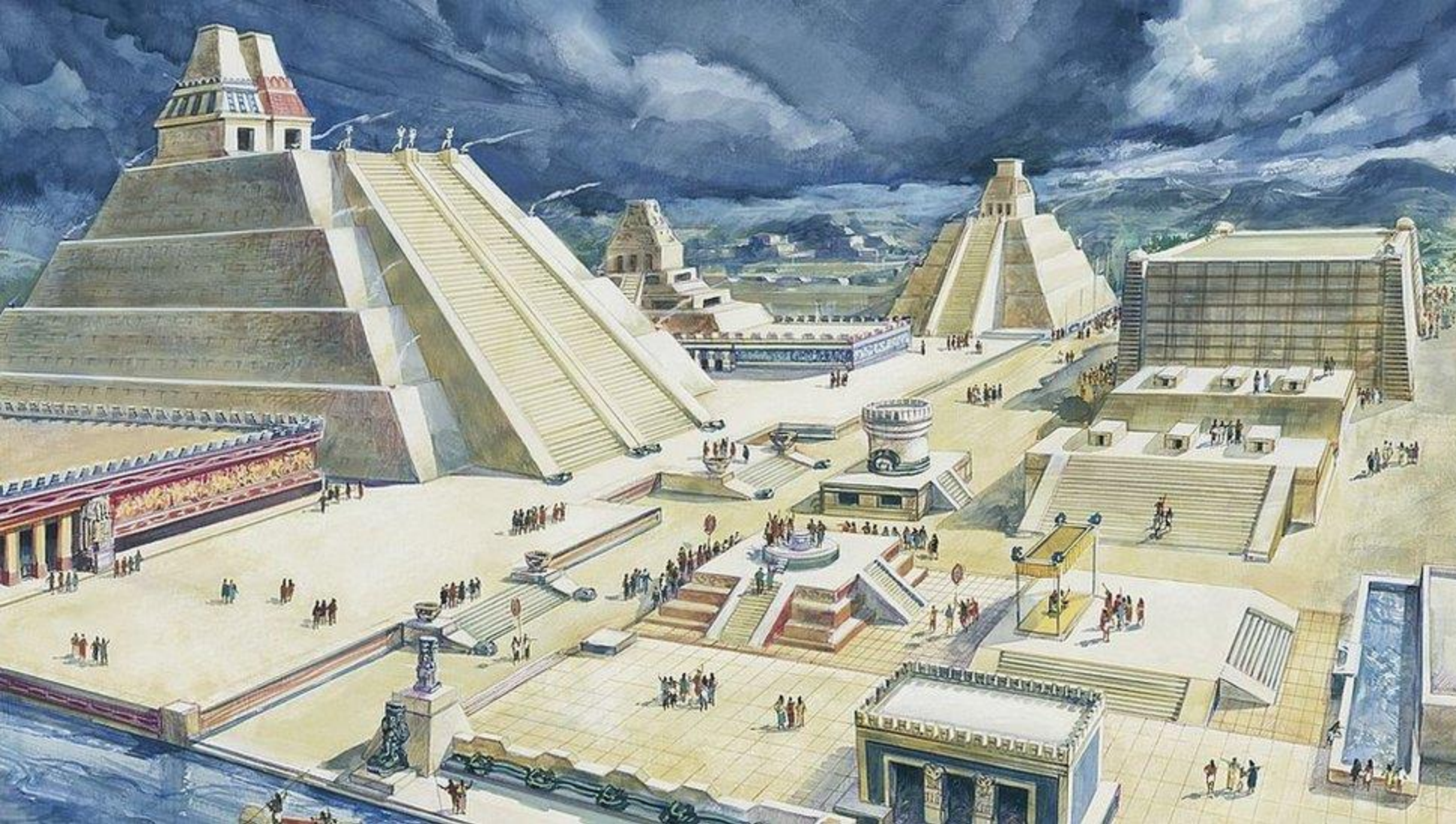
Templo Mayor

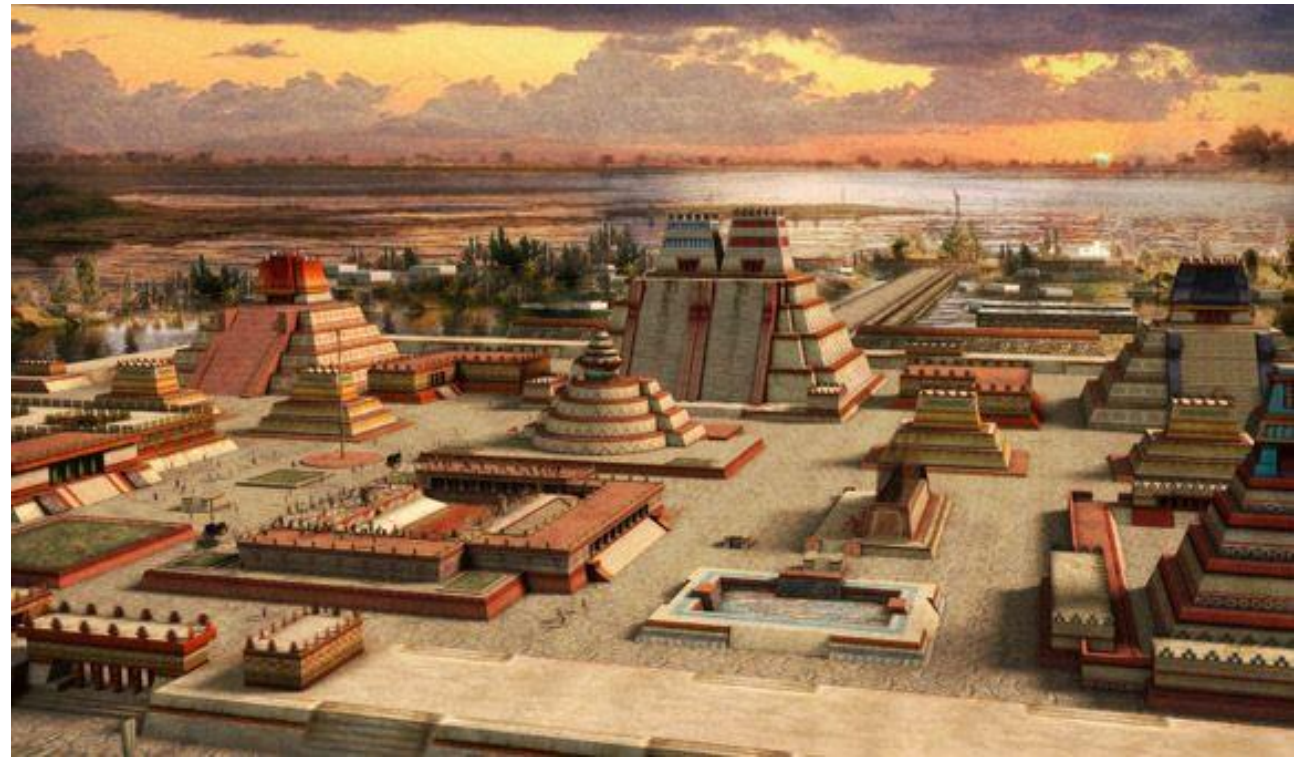
O centro relixioso de Tenochtitlán, capital azteca, dedicado aos deuses Huitzilopochtli e Tláloc. Esta estrutura foi reconstruída sucesivas veces, reflectindo o poder crecente do imperio azteca.

Machu Picchu

A cidadela inca máis famosa, construída no século XV nas montañas dos Andes peruanos. A súa localización estratéxica e a precisión das súas construcións de pedra sen argamasa demostran o dominio técnico dos incas.

Primeiros contactos cos europeos

1492: O encontro de dous mundos

O 12 de outubro de 1492, Cristóbal Colón desembarcou nas illas do Caribe, iniciando un proceso histórico que transformaría radicalmente tanto América como Europa. Este primeiro contacto marcou o comezo dunha nova era caracterizada polo intercambio cultural, pero tamén por conflitos devastadores.

1492

Chegada de Colón ao Caribe. Primeiros encontros con pobos taínos e arahuacos. Intercambio inicial de produtos e estrañeza mutua ante as diferenzas culturais.

1532

Francisco Pizarro encontra a Atahualpa, emperador inca. O encontro en Cajamarca remata coa captura do inca, marcando o inicio da conquista do Tahuantinsuyo.

1

2

3

1519

Hernán Cortés chega a Tenochtitlán. O emperador azteca Moctezuma II recíbeo inicialmente como hóspede, nun encontro que mesturaba curiosidade, diplomacia e tensión crecente.

Impacto inmediato

O contacto produciu un intercambio cultural sen precedentes: os europeos coñeceron produtos como millo, pataca, tomate e cacao, mentres que introducían cabalos, vacas e trigo. Porén, tamén trouxeron enfermidades como a varíola e o sarampelo, contra as cales os pobos indíxenas non tiñan inmunidade.

Choque de civilizacións

Os europeos vían estas sociedades desde unha perspectiva de superioridade cultural e relixiosa, xustificando a conquista. Os pobos precolombinos, pola súa parte, inicialmente interpretaron aos recién chegados segundo as súas propias cosmoloxías e lendas.